

MÖTESANTECKNINGAR

Datum: 2021-11-08

Diarienummer: KS2021.0039-16

Handläggare: Sofia Laage

Mötesanteckning, Kommunala pensionärsrådet 2021-11-08

Tid och Plats: måndagen den 8 november 2021, kl. 9-12 i Skövde Stadshus

Deltagare: Ulla-Britt Hagström (L) (ordf.), Maria Hjærtqvist (S) (v.ordf.), Rebecka Thilén (SMS), Theres Sahlström (ordf. VON), Sofia Laage (sekr.), Anita Jonsson (RPG), Ann-Marie Blomqvist (PRO), Ing-Marie Åberg (PRO), Sture Ljungqvist (SPF), Ewa-Britt Dahl (SKPF), Heli Honkanen (Vipinä) och Björn Forsell (Aktiva Seniorer).

1. Mötets öppnande

Ordförande Ulla-Britt Hagström förklarade mötet öppnat

2. Föregående protokoll

Hagström gick igenom föregående protokolls mötespunkter. Protokollet lades till handlingarna.

3. Återkoppling aktuellt läge i Beredning medborgare och folkhälsa

Marianne Gustafson, ordförande i beredning medborgare och folkhälsa, gav rådet en återkoppling om nuläget i beredningen. Det är fortsatt fokus på ofrivillig ensamhet bland äldre.

Rebecka Thilén, folkhälsostrateg, informerade rådet om planerna för seniormässan nästa år. Den kommer förslagsvis hållas under hösten, precis som tidigare år. Thilén önskade få in förslag på teman till mässan. Rådet har tidigare haft med representanter i en referensgrupp inför planering av seniormässan, och hoppades på att det kan ordnas även denna gång. Ing-Marie Åberg, Anita Jonsson samt Björn Forsell anmälde sitt intresse till att vara med. Thilén lovade att kolla upp detta och återkomma med en tidsplan när arbetet kan sättas igång. Sahlström önskade att man stämmer av så inte Vård- och omsorgsnämnden har sammanträde den dagen när mässan infaller.

MÖTESANTECKNINGAR

Datum: 2021-11-16

Diarienummer: KS2021.0039-16

Handläggare: Sofia Laage

Heli Honkanen ansåg att tema kring tryggheten och brott mot äldre är aktuellt att ha med på mässan. IT-relaterade brott är det flera äldre som drabbats av på senare tid.

Ulla-Britt Hagström presenterade lite tankar kring ofrivillig ensamhet. Det är en stor riskfaktor för sjukdomar bland äldre. Statistiken kan vara lite missvisande, eftersom den utgår från boendesituationen. Flera kan bo ensamma men ha ett rikt socialt liv ändå. Det har konstaterats att de äldre som känner sig ensamma och utanför det sociala livet har en ökad risk för hjärt-, kärlsjukdomar, demens, depression, stroke och diabetes. Äldre erbjuds inte heller kontakt med kurator eller psykiatriker i samma utsträckning som andra ålderskategorier med samma problematik. Forskning visar att äldre personer som upplever ensamhet ofta har ogynnsamma beteenden som rökning och högre alkoholkonsumtion.

Hagström berättade att Ensamhetskommisionen, som agerar på riksnivå, diskuterar attityden mot äldre i Sverige. Ingmar Skoog, professor inom psykiatri och neurokemi, och Amelia Adamo, chefsredaktör och journalist, är två som ingår i Ensamhetskommisionen. Rådet ansåg att det är av stort intresse att bjuda in Ingmar Skoog till seniormässan nästa år.

4. *Dialog kring samverkan med civilsamhället*

Johan Rahmberg, sektorchef, informerade rådet hur samverkan med civilsamhället planeras framöver, med anledning av att avtalet med Volontärtorget sägs upp. Det var inte ett lätt beslut från politikens sida, berättade Rahmberg men samverkan har inte fungerat på ett optimalt sätt mellan kommunen och Volontärtorget. Under senare tid har det bara varit ett tiotal som haft volontärtid i kommunen, vilket är alldeles för lite för att få det utfall som önskas. Det behöver tas ett omtag i kommunens samverkan med civilsamhället. I ett första skede ser man över hur kommunen samverkar idag. Därefter kommer man omvärldsspana. Helsingborg är ett bra exempel på en kommun som kan det här med att samverka med civilsamhället. Thilén berättade att Helsingborg arbetar med olika överenskommelser och har en väl fungerande samverkansplattform.

Hagström lyfte frågan gällande hur mycket pensionärsföreningarna har varit engagerade i volontärtorget. Det kom fram att de kanske inte varit så engagerade som man borde ha varit. Hjærtqvist berättade att i början engagerades många studenter i volontärtorget, men det ebbade ganska snabbt ut. Volontärtorget uppfattades som konkurrent till Röda korset och andra föreningar, vilket aldrig var något man önskade. Den största svårigheten är att hitta rätt väg att gå, utan att konkurrera ut föreningarna.

Sahlström informerade att man i begynnelsen kikade på många utländska volontärföreningar. Problemet är att det inte finns något föreningsliv som liknar det Sverige har utomlands. Det behöver hittas sätt att fånga upp de som engagerar sig ideellt utan att ta folk från föreningarna och minska de ideella krafterna där. Rahmberg betonade att man behöver ta nytta av den kraften som redan finns, för föreningarnas kraft används inte fullt ut av kommunen idag. Det här arbetet

MÖTESANTECKNINGAR

Datum: 2021-11-16

Diarienummer: KS2021.0039-16

Handläggare: Sofia Laage

kommer att ta tid och behöver få göra det men kommunen siktar på att ha en lösning till våren.

Ljungqvist undrade om kommunen istället för att lägga kraften på att samordna, kan flytta fokus till att stimulera och uppmuntra föreningarna till att ta hand om dessa frågor. Om ansvaret överläts till föreningarna, så kan kommunen hjälpa till med bidrag för att på så sätt underlätta arbetet. Föreningslivet är en resurs och en social plattform. Bidrag från kommunen kan hjälpa föreningarna att hitta olika former på aktiviteter för att sänka tröskeln till de som har svårt att ta sig ut i det sociala livet. Ljungqvist betonade att det i grund och botten handlar om individens egna vilja att ta sig ut. Man bör fokusera på de som vill. Finns inte intresset hos en person så är det svårt att lyckas trots diverse insatser.

Honkanen berättade om en väntjänst som de har i sin förening. Det är ett tiotal personer som är villiga att ge av sin tid till andra som är i behov av en vän. De har hittills fått tre förfrågningar och uppstarten var under hösten.

Rådet avslutade att det viktiga i det hela är att nå ut med budskapet var hjälpen finns att få för att bryta ensamheten.

5. *Frågor från KPR/Övriga frågor*

Ljungqvist lyfte en önskan om att samtliga ersättare ska bjudas in till rådets möten framöver. Åberg stämde in i denna önskan. Det hade varit en styrka att få fler öron som lyssnar och deltar på rådet.

Ljungqvist ansåg att syftet med rådet inte har uppfyllts sett till dagordningen på rådets möten under året. Dahl önskade mer tid för diskussion och mindre tid till informationsärenden. Åberg betonade vikten av tvåvägs-kommunikation. Hagström svarade att man har försökt lyssna på rådet och ta fram det som är av intresse för pensionärsföreningarna. Det är viktigt med feedback och Hagström bad rådet att läsa igenom tidigare protokoll och peka ut vilka punkter som varit av intresse och vilka punkter som inte är det. På nästa möte kommer en timme att avsättas för utvärdering.

Ljungqvist tog upp oron som finns för ovaccinerad personal inom äldreomsorgen. Det finns en önskan om att personal som inte är vaccinerad blir omplacerad. Sahlström besvarade frågan med att det inte finns några arbetsrättsliga förutsättningar för att komma till rätta med det här problemet. Däremot försöker kommunen göra allt de kan för att underlätta och motivera vaccinering.

6. *Tidsplan 2022*

Rådet beslutade följande sammanträdesdatum för 2022 kl.9-12: 14/2, 25/4, 19/9 samt 14/11. Studiebesök planeras följande datum: 14/3 samt 5/12.

7. *Föreläsning om åldrande*

MÖTESANTECKNINGAR

Datum: 2021-11-16

Diarienummer: KS2021.0039-16

Handläggare: Sofia Laage

Margareta Hellgren, specialist i allmänmedicin och forskare, gav rådet en föreläsning om åldrande. Hennes huvudfokus är diabetes typ 2 men föreläsningen handlade om hälsa för alla. Hon betonade vikten av ett aktivt och positivt liv, inte bara ett långt liv.

Hon berättade om olika hot mot hälsan, bland annat benskörhet, artros, högt blodtryck och diabetes typ 2. Flertalet av dessa hot är ärftliga men det finns också mycket som man kan göra själv i förebyggande syfte informerade Hellgren. Rökning är den absolut största riskfaktorn, och det kan man faktiskt göra något åt. Att gå en promenad om dagen gör väldigt gott för hälsan, och var det viktigaste budskapet som Hellgren gav rådet.

Hellgren berättade lite mer ingående om diabetes typ 2, som är hennes specialområde och som ca 450 000 människor i Sverige är drabbade av idag. Den upptäcks ofta av en slump, och har inte de klassiska symptomen som diabetes typ 1. Mekanismen bakom diabetes typ 1 och typ 2 skiljer sig helt åt. Vid typ 1 uppstår insulinbrist, medan vid typ 2 uppstår insulinresistens. Att ha en kulmage är en stor risk att drabbas av diabetes typ 2. Flera studier påvisar samma sak, dvs. att genom rätt kost och motion kan man minska risken avsevärt för denna typ av diabetes. Komplikationerna som kan uppstå av diabetes är bland annat njurskador, ögonskador, stroke och hjärt- och kärlsjukdomar.

Hellgren berättade att hennes mål är att alla vårdcentraler ska behandla diabetes typ 2 lika bra. Så är inte fallet idag. Hon lyfte vårdcentralerna i Södra Ryd och Billingen som sköter den här biten jättebra. De som inte sköter det lika bra kontaktar Hellgren för att se vad som kan göras annorlunda och varför det ser ut som det gör. Hon tipsade rådet att gå in på nationella diabetesregistret (www.ndr.nu) och därefter klicka på ”knappen” uppe till höger om man är intresserad av att se hur ens egna vårdcentral ligger till jämfört med andra.

Sahlström undrade vad som ligger i vägen för att vårdcentralerna ska behandla denna sjukdom på likvärdigt sätt. Hellgren berättade att riktlinjer finns men att man inte riktigt når fram. Kunskap och information till cheferna har gett lite resultat men det behövs hjälp med implementeringen.

Hellgren avslutade presentationen med att förmedla träningsglädje till rådet. Gör den träning du trivs med, njut av livet och var snäll mot dig själv.

8. *Utökat pensionärsråd med östra hälso- och sjukvårdsnämnden*

Rådet beslutade att utse Ing-Marie Åberg och Sture Ljungqvist som rådets representanter att delta i det utökade pensionärsrådet den 6 december.

9. *Information kring statsbidraget kopplat till covid-19*

Marie Lindholm, ekonom inom vård och omsorg, redovisade statsbidragen kopplade till pandemin. De totala bidragen för 2020 var 19 212 433 kr.

- Från socialstyrelsen/försäkringskassan: 18 500 414 kr

MÖTESANTECKNINGAR

Datum: 2021-11-16

Diarienummer: KS2021.0039-16

Handläggare: Sofia Laage

- Från kammarkollegiet: 155 819 kr
- Från regionen: 555 600 kr

Lindholm förklarade för rådet vad de olika bidragen avsåg. Hon informerade att för bidraget från kammarkollegiet, som avsåg att motverka konsekvenser av ofrivillig ensamhet, köptes det in Ipads till samtliga äldreboenden. Sahlström berättade att enhetschefer tillsammans med processledare har samordnat arbetet kring alla bidrag. Våldigt många har jobbat hårt under lång tid, och det har varit otroligt lärorikt avslutade Sahlström.

Mötet avslutades.

Ulla-Britt Hagström
Ordförande